

Vuoden 2018 ensimmäinen osavuositarkastus 1.1-30.4.2018

VD/4772/02.01.02.00/2018

RV/MR/TO/HY-L

Talousarvion täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden mukaisesti talousarvion määrärahojen ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle vuosikolmanneksittain tammi-huhtikuun, tammi-elokuun sekä koko vuoden osalta tilinpäätöksen yhteydessä. Vuoden 2018 ensimmäinen osavuositarkastus on laadittu tilanteen 30.4.2018 mukaisesti.

Toimintaympäristön kehitys

Vantaan väkiluku oli maaliskuun 2018 lopussa Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan runsaat 224 000 henkeä. Väestö kasvoi tammi-maaliskuussa 2018 runsaalla 1 000 hengellä. Tämä on noin 200 henkeä enemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2017. Ero muodostui kuntien välisestä muuttoliikkeestä saatavan muuttovoiton kasvusta, joka nousi vuoden 2017 kolmen ensimmäisen kuukauden 200 hengestä lähes 450 hengen tasolle tammi-maaliskuussa 2018. Nettomaahanmuutto pysyi lähestulkoon samalla tasolla vuoteen 2017 verrattuna, noin 360 hengessä. Luonnollinen väestönmuutos, syntyneiden enemmisyys kuolleisiin nähden, sen sijaan laski vuoden 2017 luvuista, runsaasta 240 hengestä, 30 hengellä. Helsingin väkiluvun kasvu vuoden 2018 kolmen ensimmäisen kuukauden aikana on ollut yli 1 500 henkeä. Vantaan väestönkasvu vastaavalla ajanjaksolla, runsaat 1 000 henkeä, ylittää Espoon väestönkasvun. Vantaasta ja Helsingistä poiketen Espoossa kotimaan muuttovoitto oli tammi-maaliskuussa negatiivinen. Luonnollinen väestönlisäys, syntyneiden enemmisyys kuolleisiin nähden, sen sijaan oli Espoossa selkeästi Vantaata ja Helsinkiä, ja myös muita suuria kaupunkeja, korkeammalla tasolla.

Työttömänä oli Vantaalla maaliskuun 2018 lopussa runsaat 10 600 henkeä, mikä runsaat 1 900 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana. Vantaan työttömyysaste oli maaliskuun lopussa 9,1 prosenttia, mikä on 1,9 prosenttiyksikköä alempi kuin vuotta aiemmin. Helsingissä työttömyysaste oli 9,6 prosenttia, Espoossa 8,1 prosenttia ja kehyskunnissa 7,3 prosenttia. Helsingin seudun työttömyysaste oli 8,7 prosenttia. Pidempään kuin vuoden työttömänä olleita oli Vantaalla maaliskuun lopussa runsaat 3 100 henkeä, laskua heinäkuun 2016 tilanteeseen verrattuna noin 1 200 henkeä mikä vastaa noin 28 prosentin vähennystä.

Vantaalla oli työttömänä 1 122 alle 25-vuotiasta, mikä on yli 240 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin, mikä vastaa noin 18 prosentin laskua. Helsingissä nuoria työttömiä oli lähes 500 ja Espoossa lähes 250 vähemmän kuin vuosi sitten. Helsingin seudulla alle 25-vuotiaita oli maaliskuun 2018 lopussa työttömänä runsaat 6 100 henkeä eli noin 1 200 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Myös yli 50-vuotiaiden työttömien määrä on laskenut. Heitä oli Vantaalla maaliskuussa noin 3 700 henkeä, mikä on lähes 600 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Laskeva suuntaus yli 50-vuotiaiden työttömien määrässä on havaittavissa niin Helsingissä kuin Espoossakin sekä myös KUUMA-kunnissa.

Rakennuslupia on myönnetty vuoden 2018 kolmen ensimmäisen kuukauden aikana vajaalle viidelle sadalle asunnolla. Tämä on yli puolet vähemmän vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Tammi-maaliskuussa 2018 asuntotuotannon aloitusten lukumäärä, noin 750 asuntoa, oli runsaan neljänneksen pienempi kuin vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana. Asuntotuotantoennusteen perusteella vuoden 2018 asuntotuotanto kuitenkin ylittää selvästi vuoden 2017 tason. Vuoden 2018 kolmen ensimmäisen kuukauden aikana valmistui Vantaalla noin 750 uutta asuntoa mikä on saamaa

suurusluokkaa vuoden 2017 vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Asuntotuotanto painottuu vahvasti kerrostaloasuntoihin. Valmistuvien asuntojen keskikoko on edelleen laskusuunnassa.

Verorahoituksen kehitys

Kaupunki on saanut tammi-huhtikuussa 2018 verotilityksiä yhteensä 348 milj. euroa (2017: 324 milj. euroa), josta kunnallisveroja 314,4 milj. euroa (2017: 302,8 milj. euroa), yhteisöveroja 32,8 milj. euroa (2017: 21,2 milj. euroa) ja kiinteistöveroja 1,2 milj. euroa (2017: 0,5 milj. euroa). Kiinteistöverot tilitetään pääosin kahdessa erässä syys- ja lokakuussa.

Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille tammi-huhtikuussa 3,3 prosenttia edellisvuotta enemmän, Vantaalla oli kasvua 3,8 prosenttia.

Verottajalta saadun ennakkollisen tulokehitystilaston mukaan ennakonpidätyksen alaiset tulot kasvoivat Vantaalla vuonna 2017 3,3 prosenttia ja näistä palkkatulot 4,0 prosenttia vuoteen 2016 nähden. Vantaan palkkatulojen kehitys oli muita pääkaupunkiseudun kuntia hieman korkeampi. Koko maan tulojen kasvu oli 1,8 prosenttia. Myös tulonsaajien määrän kasvu oli muuta maata ja muita pääkaupunkiseudun kuntia korkeampi ollen 2,9 prosenttia.

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaisen verokehikkonsa toukokuussa vuoden 2016 valmistuneen verotuksen, vuoden 2017 ennakonpidätyksen alaisten tulojen tulokehitystilaston (ennakkotieto) sekä arvioidun kuntakohtaisen väestön kehityksen perusteella. Kunnallisveroja ennustetaan kehikon mukaan kertyvän Vantaalla vuonna 2018 noin 12 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa on oletettu. Vuoden 2017 verotus valmistuu loka-marraskuussa, mahdollinen jako-osuuden tarkistus sekä marraskuun tilityksen suuruus varmistuvat lopullisen verotuksen valmistuttua. Joulukuussa tarkastettaneen myös vuoden 2018 ennakoiden kuntaryhmän ja kunnittaiset osuudet. Kuntaliitto päivittää koko maan kunnallisveroennusteen ja kuntakohtaiset kehikot syyskuun lopulla, kun valtion budjetin linjaukset ovat tiedossa.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 32,8 milj. euroa tammi-huhtikuussa, kasvua 54,5 prosenttia edellisvuoteen nähden. Koko maassa kuntien vastaava yhteisöverojen muutos edellisvuoteen oli 60,3 prosenttia. Korkeiden kasvulukujen taustalla on ennakontäydennysmaksujen aikaisempiin vuosiin nähden nopeutunut tilitysrytmi. Vantaan yhteisöverotulojen ennustetaan kuntaliiton kehikon mukaan alittavan talousarvon (82 milj. euroa) noin 4 milj. eurolla. Ennustetta tarkennetaan toukokuun tilityksen varmistuttua.

Kuntaliiton kehikon mukaan kiinteistöverotilityksiä kertyisi Vantaalle 80,2 milj. euroa vuonna 2018, joka ylittää talousarviossa oletetun noin 1 milj. eurolla.

Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan ylittävän talousarvion 9,4 milj. eurolla, mikäli valmistuva verotus vastaa keväällä 2018 annettua ennakkotietoa.

Kaupunki saa peruspalvelujen valtionosuutta valtiovarainministeriön päätöksen mukaan 157,1 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaan 15,6 milj. euroa vuonna 2018. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia kertyisi päätösten pohjalta 172,7 milj. euroa, 4,7 milj. euroa yli talousarvion.

Käyttötalous

Tammi-huhtikuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen toimintatuottoja on kertynyt 136,3 milj. euroa, toimintakuluja (ilman HSY) -480,3 milj. euroa ja toimintakatteeksi on muodostunut -344,0 milj. euroa. Tammi-huhtikuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 33-prosenttisesti, toimintakulut 32-prosenttisesti ja toimintakate 32-prosenttisesti talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatuotot kasvavat 437,5 milj. euroon ja toimintakulut -1 529,5 milj. euroon (ilman HSY). Toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan ylittämään talousarvion noin 20 milj. eurolla, josta toimitilojen sisäisten vuokratuottojen osuus on 10 milj. euroa. Toimintakulut (ilman HSY) ylittyvät talousarvion ennusteen mukaan noin 26 milj. eurolla. Ylitystä selittävät mm. ulkoisten vuokrien kasvu, uudet vuokrakohteet (väistötilat ja päiväkodit) sekä kaupungin ja VTK kiinteistöt Oy:n välisten vuokrasopimusten yhtenäistäminen. Lisäksi kaupunkitason ennusteessa on huomioitu työehtosopimuksen mukainen 1.5.2018 voimaan tulevan yleiskorotuksen vaikutus noin 4,2 milj. sekä 1.1.2019 maksettava kertaerä 3,1 milj. euroa, jonka kustannukset jaksetaan vuodelle 2018. Toimintakate ennustetaan siten toteutuvan noin 6 milj. euroa negatiivisempaan talousarvioon nähden.

Verotulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 9,4 milj. eurolla ja valtionosuustuottojen ylittävän talousarvion 4,7 milj. eurolla.

Rahoitustuotot tulevat toteutumaan talousarvion mukaisesti. Rahoituskulujen ennustetaan alittavan talousarvion noin 1,1 milj. eurolla edelleen matalana pysyvistä korkotasosta johtuen.

Poistoja ja arvonalentumisia on tammi-huhtikuussa toteutunut 36 milj. euroa. Poistoja ja arvonalentumisia ennustetaan kertyvän vuonna 2018 yhteensä noin 113 milj. euroa.

Vuoden 2018 ensimmäisessä osavuositarkastuksessa vuosikatteeksi ennustetaan 110 milj. euroa, joka ylittää talousarviossa oletetun noin 9 milj. eurolla. Tulosenuste päättyy huhtikuun lopussa tehdyn ennusteen perusteella noin -3,0 milj. euron alijäämään (talousarvio -12,2 milj. euroa).

Investoinnit

Tammi-huhtikuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen investointiosan tuloja on toteutunut 10,3 milj. euroa, investointiosan menoja 21,8 milj. euroa ja investointiosan netto on 11,6 milj. euroa.

Toimitilainvestointien ennustetaan alittavan talousarvion noin 5,0 milj. eurolla uudisrakennushankkeiden toteutusajankohdien siirtymisen vuoksi. Julkisen käyttöomaisuuden investointimäärärahojen arvioidaan alittavan talousarviosta noin 2,9 milj. eurolla. Kaupunginvaltuusto korotti osakkeiden ostoon tarkoitettua määrärahaa 22.1.2018 kokouksessaan 1,3 milj. eurolla, jolloin talousarviossa määräraha on yhteensä 1,8 milj. euroa. Määrärahaa on käytetty Kielotie 13 sijaitsevan Kiinteistö Oy Vantaan kauppalantalon osakkeiden ostoon. Osakkeiden ostoon tarkoitettu määräraha tulee kokonaan käytetyksi kevään aikana.

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan vuonna 2018 toteutuvan 129 milj. euron tasolla ja alittavan talousarvion investointimäärärahat noin 8 milj. eurolla. Investointituloja ennustetaan kertyvän 4,5 milj. euroa ja investointiosan netoksi ennustetaan 124 milj. euroa.

Rahoitus

Kaupungin likviditeettitilanne on pysynyt vuoden alkupuolella hyvällä tasolla, mikä on mahdollistanut kahden pitkäaikaisen lainan, pääomaltaan yhteensä 70 milj. euroa, ennenaikaisen takaisinmaksun. Vuoden 2018 aikana kaupunki lyhentää pitkäaikaisia lainoja ml. ennenaikaiset takaisinmaksut n. 170 milj. eurolla. Uuden lainanoton tarve tarkentuu loppusyksystä 2018.

Kaupungin lainakanta supistui n. 100 miljoonalla eurolla vuonna 2017. Kaupungin pitkäaikainen lainakanta oli vuoden 2017 lopussa n. 959 milj. euroa. Kaupungin lainakanta ei kasva myöskään vuonna 2018. Vuoden 2018 brutto- ja nettolainanoton määrä tarkentuu loppusyksystä, kun rahoituksella on tarkempi kuva talousarvion toteumasta ja kaupungin kassatilanteesta.

Kaupunginhallitus 28.5.2018 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) merkitä tiedoksi vuoden 2018 ensimmäinen osavuositarkastus, ja
- b) esittää vuoden 2018 ensimmäinen osavuositarkastus kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin ensimmäinen osavuositarkastus 2018
- Merkittävien tytäryhtiöiden osavuositarkastukset 1/2018
- Sitovien tavoitteiden raportointi 1/2018
- Merkittävien tytäryhtiöiden tavoitteiden seuranta 1/2018

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 8.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talousjohtaja vs. Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

talousarviopäällikkö vs. Teija Oras, puh. 050 314 5084, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi